

Magyarkanizsa község fejlesztési stratégiája

2006 – 2010
Első rövidített munkaváltozat

Magyarkanizsa, 2005. december

SZERB KÖZTÁRSASÁG
Vajdaság Autonóm Tartomány
Magyarkanizsa Község Képviselő-testülete
Kelt: 2005. december 20.

M A G Y A R K A N I Z S A

Tel./fax: 024/ 875-166
E-mail: office@kanjiza.co.yu
Web: www.kanjiza.co.yu

Magyarkanizsa község fejlesztési stratégiája

Tisztelt polgárok!

Községünk fejlesztési stratégiája fontos célt szolgál: közösségünk versenyképességének fejlesztését célozza, mely feladat teljesítésével az egyéni élet minősége is jelentősen javítható.

A stratégia az eddig elkészült ágazati programokat szintetizálja, de nem feladata azok helyettesítése. A dokumentum elfogadásával válnak tervezhetővé, időben ütemezhetővé a városvezetés által kijelölt nagyléptékű fejlesztések, beruházások, programok, melyek egymást kiegészítve, erősítve teszik lehetővé az integrált községfejlesztést.

A fejlesztési stratégia figyelembe veszi nemcsak a községi költségvetés nyújtotta lehetőségeket, hanem a külső forrásbevonási módozatokat is, illeszkedik Magyarkanizsa község társadalmi, gazdasági és természeti viszonyaihoz, felépítésében tartalmazza mindazokat a kérdéseket és megoldandó problémákat, melyek közösségünk jelenét meghatározzák.

A jelenlegi viszonyokból kiindulva ugyanakkor a jövőre koncentrálnak. Egy olyan jövő képét vetíti előre, melyben garantált gyermekeink biztonsága, fejlődésének alapja.

A városfejlesztési stratégia olyan politikai alapidokumentum, amely a község fejlődésének hosszú távú kereteit, irányait jelöli ki, realizálása az érintettek tartós együttműködését követeli meg. Tehát a stratégia központi eleme az együttműködés, mely nemcsak az önkormányzat de az intézmények, közösségi szervezetek, vállalkozások között megvalósuló koordinációt is támogatja. A községi képviselő-testület által tervezett beruházások, fejlesztések alapul szolgálnak az egyéb, civil szervezetek, vállalkozók által megvalósítandó projektekhez, ezzel megteremthető egy erősebb társadalmi és gazdasági kohézió.

A községi fejlesztési stratégia jövőnk alapja. Megvalósítható jövőkép – mindannyiunkért.

A stratégiát ezzel közvitára bocsátom.

Tisztelettel:

Körmöci Károly

Magyararkanizsa község stratégiai fejlesztési terve

TARTALOM

A községi elnök bevezetője

Tartalom

Történet

A. Hol vagyunk? – helyzetelemzés

I. Emberi erőforrások

II. Gazdaság

1. Makrogazdasági környezet

2. A gazdaság szerkezet jellemzői – a községben uralkodó pillanatnyi helyzet

3. Gyár ipar

4. Mezőgazdaság

5. Szolgáltatások

6. Építőipar

7. Idegenforgalom

III. Magyararkanizsa község térségi elhelyezkedése

IV. A kis- és közepes vállalatok fejlesztése

V. Magánosítás

VI. Közművek

6.1. Közlekedés

6.2. Energia

6.3. Távközlés

6.4. Környezetvédelem

VII. Oktatás

VIII. Művelődés

IX. Magyararkanizsai községi közigazgatás

X. Egészségügyi szolgáltató intézmények

XI. Szociális védelem

XII. Sport

XIII. Civil szervezetek

B. Mik az esélyeink?

A fejlesztés döntő tényezői, akadályai és komparatív előnyei – SWOT-elemzés

C. Mit várunk a jövőtől?

A községfejlesztés víziója, küldetése, erényei és stratégiai céljai

D. Miként megyünk elébe a vízióknak?

A községi stratégiai megfogalmazása

E. 2006–2010. évi stratégiai akcióterv

TÖRTÉNET

A magyarkanizsai önkormányzat Bácska Magyarországgal határos északi részén, a 10. és 10/A európai folyosótól 5 km-re, az EGB4-es tiszai vízfolyosón fekszik, a zentai, szabadkai és a törökkanizsai önkormányzattal határos. 400 km²-es területén 27.510 lakos él 13 településen: Horgos, Kispiac, Martonos, Kishomok, Orom, Völgyes, Újfalu, Tóthfalu, Velebit, V. Zimonjić, Oromhegyes, Adorján és nagyszámú szétszórtan elhelyezkedő tanyán. Az önkormányzat központja, Magyarkanizsa város 10.193 lakosával egyre inkább regionális jelentőségű központtá kezd válni, amihez hozzájárul a Tisza és a horgosi határátkelő közelsége.

Bácska az ország legrégebben benépesült vidékei közé tartozik. Magyarkanizsa területe már a népvándorlás korában lakott volt. Közvetlen közelében a hunok korából származó anyagi kultúra leletei kerültek elő.

A történészek egyetértenek abban, hogy Magyarkanizsa első említése 1093-ra tehető. A XVI. században a törökök szállják meg ezt a vidéket, majd a karlócai béke megkötése és a katonai határőrvidék kialakítása után a Tisza két oldalán fekvő két nagyobb település: Magyarkanizsa és Törökkanizsa elkülönülten fejlődik tovább. A város XIX. századi társadalmi életében a földbirtokosoknak, a gazdag vállalkozóknak, kereskedőknek és iparosoknak jut vezető szerep. Megépül a Népkerth, gőzmalmok, fűrésztelepek, az első gőztégla- és cserépgyár létesül, bizonyosságul annak, hogy a magyarkanizsai építőipar már akkor jelentős volt. A XX. század első évtizedei még nagyobb és ütemesebb fejlődést hoztak. Magyarkanizsa 1908-ban rendezett tanácsú várossá lép elő, fölépül az új városháza (1912), a Magyarkanizsai Csodakút Artézi Gyógyfürdő (1913) és a Szent Pál nevét viselő új katolikus templom.

A. Hol vagyunk? – helyzetelemzés

I. Emberi erőforrások

A 2002. évi népszámlálási adatok szerint az község 27.510 lakos élt, ami az 1991. évi népszámlálási eredményekhez képest 3.158 fős, azaz 11%-os lakosságcsökkenést mutat. A lélekszám ilyen mértékű apadásához egyrészt a negatív természetes szaporulat, másrészt a népmozgalmi folyamatok, különösen a fiataloknak a 90-es években megindult elköltözése járult hozzá. A lakosság átlagéletkora 40,9 év. Minden ötödik lakos 60 évnél idősebb. Az 1000 lakosra számított természetes szaporulat -7,2%. A lakosság képzettségi szerkezetében a középfokú végzettségűek aránya 34,8%, a felsőfokúaké 5,1%. A középiskolások jelenlegi becsült száma 850 a felsőfokú képzésben részesülőké 250.

A foglalkoztatottak száma 5.920, ami a 15 év fölötti aktív lakosságnak 25,52%-a. A foglalkoztatottnak 30%-a nő. A munkavállalóknak 61%-át foglalkoztatja az ipar, ezen belül legtöbbször a feldolgozóiparban (30,6%), a vállalkozásokban (18%), a kereskedelemben (8,6%), a mezőgazdaságban (5,6%) dolgoznak.

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy 2005 első negyedében több mint 2.339-en vártak munkára (ebből 1.159 nő), de kétségtelen, hogy ez a szám jóval nagyobb. A munkanélküliek körében legnagyobb a szakképzetlenek aránya (52%), betanított munkás 4%, szakképzett munkás 25%, középfokú végzettséggel rendelkező 15,5%, magasszakképzettségű 1%, főiskolai végzettségű 2% és egyetemi végzettségű 0,5%.

II. GAZDASÁG

1. Makrogazdasági környezet

A gazdasági válság már 1981-ben elkezdődött. A szerbiai gazdaság nehezen heveri ki a JSZSZK széthullása után bekövetkezett változásokat: a kereskedelmi kapcsolatok megszakadását és a piacok elvesztését.

A háborús körülmények és a büntetőintézkedések következtében a rendszerváltás a többi szocialista országhoz képest tízéves késéssel kezdődött el.

A 2000 októberi változások után bekövetkezett makrogazdasági stabilitás – a rendszerváltás és a politikai instabilitás kiváltotta problémáktól függetlenül – tovább folytatódott, és hosszabb távra is kedvező előjeleket mutat.

A megtett előrelépések ellenére az intézményi és az adminisztratív tényezők még mindig inkább fékezik a gazdaság üzletvitelét és fejlődését.

A Szerb Köztársaság Kormánya kitar a megszorító pénzpolitika, a további költségvetési korlátozások, a gazdasági szerkezetváltás és a magánosítás fölgyorsítása mellett, 2004-től pedig elindította a mezőgazdaság hitelezését, és térítésmentes pénzeszközöket juttat falufejlesztésre.

2. A gazdasági helyzet jellemzői – a községben uralkodó pillanatnyi helyzet

A magyarkanizsai önkormányzat gazdasága – a beruházások nem kielégítő mértéke és a vállalatok többségének kifejezett műszaki-technológiai lemaradása következtében, ami a termékek többségét a külpiacon versenyképtelenné teszi – igen összetett gazdasági helyzetben van.

A munkanélküliek száma – különösen a fiataloké – nagy. Kétezer-ötben 1.500 új munkahely nyílt, ami a magánosítás negatív, illetve elmaradt hatásai miatt nem bizonyult elegendőnek, így a munkanélküliség még nagyobb méreteket öltött, és további növekedő irányzatot vett.

Az egy főre eső nemzeti jövedelem 110.194 dinár (2003), a 2005. októberi átlagbér 20.267 dinár volt, ami 11%-kal meghaladja a köztársasági átlagot.

Az önkormányzat területén a vállalatok száma 500, az egyéni vállalkozóké 352 körül mozgott (az elemzés készítése idején). A szürkegazdaság részesedése tisztességtelen versenyt eredményez, és különösen a szolgáltató kisipart hozza nehéz helyzetbe.

3. Gyáripár

A gyáripár fejlesztésére rendelkezésre álló természeti erőforrások:

- a föltárt, működő, illetve még ki nem vizsgált kőolaj- és földgázlelőhelyek,
- agyag: az építőanyag-gyártás nyersanyaga és
- termálvíz: mint ásványvíz és geotermikus energiaforrás.
 - a gyáripari termelés kulcsterülete az építőanyag-gyártás – mindenekelőtt a cserépé, a kerámiaacsempéé és a bitumenalapú szigetelőanyagé. A gyáripari termelés hordozói:
 - Potisje Kanjiža, a Tondach csoport tagja: 1903-ban alapított vállalat, amely Magyarkanizsa egyféle jelképévé vált.
 - Keramika Rt. (alapítva 1980-ban): minőségben, termékválasztékban előkelő helyet vívott ki magának a nemzetközi piacon is, valamint
 - FIM Szigetelőanyag-gyár (alapítva 1987-ben): a közelmúltban magánosított részvénytársaság. Vízszigetelő szalagokat, masszát és ragasztót gyárt, főleg a hazai piacra.
 - Az önkormányzat jelentős élelmiszeri-ipari kapacitásokkal rendelkezik. Az ágazat képviselői:
 - a horgosi Higlo Hűtőház Kft.: fagyasztott termékeket gyárt.
 - fűszerpaprika-gyártók: Martonoson (SD Martonos, Telek Paprika, Delikates Spice&Pepper Kft., MDM, Martonoški delikates) és horgoson (Vitamin Rt.).
 - A legnagyobb gabona- és malomipari üzem Magyarkanizsán található, ezenkívül kisebb malom üzemel Tóthfaluban és Kispiacon.
 - Az önkormányzat területén működik még vágóhíd és húsfeldolgozó üzem: a magyarkanizsai Mesocoop és a kispiaci Császár Vágóhíd Önálló Kisipari Vállalkozás.
 - A súlyosabb helyzetben a fémfeldolgozó, a textilipar, a fagöngyöleggyártás, illetve a cikroksöprűgyártás van. A hagyományos nőicipő-gyártás teljesen megszűnt.
 - A gyáripár gyöngeségei:
 - a fejlesztési beruházáshoz szükséges pénzeszközök hiánya
 - a fiatal szakemberek hiánya.
 - A kijelölt ipari, illetve vámszabad övezet hiánya a tőke idecsábításának egyik legfőbb gátja.

4. Mezőgazdaság

Az önkormányzat területén a talaj tipológiailag a következő képet mutatja:

- 1) Csernozjom-típusú talaj (a teljes területnek 63,4%-a)
- 2) Hidromorf talajok (13,4%)
- 3) Szikes talajok (11,2%)
- 4) Homok és homokos talaj (3,9%)
- 5) Szikes (6,9%)
- 6) Tó, láp és mocsár (1,2%).

- Az önkormányzat területén a mezőgazdasági lakosság a tartományi átlagnak (13,7%) majdnem a kétszeresét képviseli a teljes lakosságban (26,3%), de jelentősen fölülmúlja a köztársasági átlagot is (17,9%).

Az összes foglalkoztatott (5.920) közül 331 dolgozik a mezőgazdaságban.

Az önkormányzat nemzeti jövedelméhez a mezőgazdaság 29,2%-ban járul hozzá.

- Az önkormányzat területén a különféle mezőgazdasági ágazatok jelentős potenciálokkal rendelkeznek:

- Magyarakanizsán a szántóföldi növénytermesztés és az állattenyésztés fejlesztésében
- Horgoson a gyümölcsészet, a szőlészet és a zöldségtermesztés fejlesztésében
- Kispiacon az állattenyésztés és a szántóföldi növénytermesztés fejlesztésében
- Martonoson az iparinövény-termesztés fejlesztésében
- Adorjánon a szántóföldi növénytermesztésben és a melegági zöldségtermesztésben
- Oromon a szántóföldi növénytermesztés és az állattenyésztés fejlesztésében
- Velebiten az állattenyésztés fejlesztésében
- Oromhegyesen a szántóföldi növénytermesztés fejlesztésében.

- A növénytermesztésben a kukorica foglal el legnagyobb területet: 47,8%-ot, a búza részesedése 20,13%, az ipari növényeké 10,42%.

Az iparipaprika-termesztésnek az önkormányzat területén hosszú évekre visszanyúló hagyománya van, a termék az ország határain kívül is ismert.

A növénytermesztésben a legnagyobb gondot okozza:

- a gépesítettségi szerkezet elavultsága
- az agrotechnikai intézkedések nem kellő mértékű alkalmazása (alacsony termelékenység)
- a külterjes gazdálkodás
- a birtokszerkezet fölaprózottsága (egy tulajdonosra alig 3 hektár jut)
- az idős és vegyes háztartások nagy száma
- az öntözőrendszer kihasználatlansága (mindössze 160 hektáron)

Az öntözés mértékének növekedése várható az észak-bácskai vízellátó rendszer bővítése után, amelynek keretében már fennáll a Tisza–Palics csatornából az öntözővíz használatának lehetősége.

- A magyarakanizsai önkormányzat egyike annak az 5 vajdasági önkormányzatnak, amelyekben a legfejlettebb a szarvasmarha-tenyésztés, illetve egyike a juhtenyésztés terén legfejlettebb 6 községnek.

A sertésenyésztés több mint 10 éve pang.

Az állattenyésztési ágazatok egyikében sem kielégítő a fajtaszerkezet.

A tenyészanyag kedvezőtlen összetétele miatt nagy mértékben fölhangul a tiszta genetikai bázis, keverékekkel pedig nem érhető el kedvező termelési minőség.

Az önkormányzat területén 15 halastó fekszik. A haltenyésztésnek többéves hagyománya van.

- A szőlészet és gyümölcsészet a hagyományos ágazatok közé tartozik. Gyümölcsstermesztés 640 hektáron, szőlőtermesztés 305 hektáron folyik.
- A mezőgazdasági termelés újjáélesztése az önkormányzat területén erőteljes mozgatórugója lehet a fölgyorsuló gazdasági fejlődésnek.

5. Szolgáltatások

A gazdaság versenyképességének erősítésére alapozott új fejlesztési stratégia megfogalmazásakor a teendőkbe be kell vonni:

- a szolgáltató szektort (a kedvező közlekedési fekvés miatt)
- az informatikát.
- A magyarországi önkormányzat gazdasága csak úgy találhat utat Európához, ha a társadalom- és gazdaságszerkezet alkalmazkodik a globalizáció kihívásaihoz, ennek pedig előfeltétele az emberi erőforrásoknak a logisztikai folyamatok irányítása érdekében történő fejlesztése. A logisztika jelenlegi állapota az önkormányzat területén alacsony színvonalú. A termelési és értékesítési modellek a vállalatok többségében nem a korszerű szervezési elveken alapulnak.
- Logisztikai központ létesítésére Horgoson rendkívül kedvező helyszínt jelöltek ki. A vállalkozói szektor infrastrukturális feltételei nem kielégítőek. Nem állnak rendelkezésre a zöldmezős beruházás, az ipari park, a vámszabad övezet létesítésének feltételei.
- A X. európai folyosó és a határátkelő közelsége tekintetében nem állnak fenn a szükséges közlekedési és intézményes előfeltételek.
- A kereskedelem 509 személyt, azaz az összes munkavállaló 8,6%-át foglalkoztatja. A rendelkezésre álló raktárkapacitások az előírt szabványnál alacsonyabbak.
- A szállítási ágazatban 296-an dolgoznak, ami az összes munkavállaló 5%-a. Az önkormányzat területén nincs kiépült teherparkoló.
- Az informatika fejlesztése több évre visszamenőleg korlátokba ütközik Magyarországon és az önkormányzat településein a digitális telefonközpontok megoldatlansága miatt. Az informatikai szolgáltatások előmozdításában komoly akadály a szakemberek és a szakszerű felhasználói programok hiánya.

6. Építőipar

Ez a tevékenység évtizedeken át jellemzője az önkormányzatnak. A beruházások látványos csökkenése azonban megszakította ezt a hagyományt. Az ágazatban 2005 végén 42 vállalat és vállalkozás üzemel. A legjelentősebb képviselői: Partner Építővállalat, Construct kisipari vállalkozás, GIK Engineering stb. A szektor összesen 232 főt foglalkoztat.

Az Európai Unióhoz való közeledés folyamata új lökést fog adni az ágazat fejlődésének.

7. Idegenforgalom

Az önkormányzat területén 652 fekhelyes szálláskapacitás áll rendelkezésre. Az elvégzett elemzések szerint a szálláskapacitás tekintetében a városban kielégítő a helyzet, az önkormányzat többi településén azonban – Horgos kivételével – nem bizonyul elegendőnek.

- Az önkormányzat területén az egészségügyi fürdőturizmus – a hosszú évekre visszanyúló hagyomány és a szolgáltatások jó minősége jóvoltából – rendkívül kedvező helyet vívott ki magának a rehabilitációs szolgáltatások piacán. A magyarországi gyógyfürdő által folytatott fürdőturizmus színvonalát az ISO 9001-es minőségi szabvány igazolja. A Banja Kanjiža gyógyfürdő mellett két új szálló épült: az Aquapannon és a Lupus, amelyek képesek a turisták különleges igényeinek kielégítésére.
- A helyi önkormányzatnak – a hatályos törvények alapján – önkormányzati szinten létre kell hoznia az önkormányzat, a térség vagy egyéb szervezeti forma idegenforgalmi célpontként való menedzselését.
- Az önkormányzat területén évente 28 megmozdulást és 270 rendezvényt tartanak 11.000 résztvevővel és 90.000 látogatóval.
- A természetjáróknak szánt kínálat nem kielégítő.
- A kihelyezett idegenforgalmi jelek nem elégségesek, nem felelnek meg annak a szerepnek, amelyet a magyarországi önkormányzat mint idegenforgalmi célpont be szeretne tölteni.
- Mivel a Tisza – hivatalos jogállása szerint – nem nemzetközi hajózóút, a hajózási

idegenforgalom pártfogolása nem mondható kielégítőnek. Ezenkívül nincs kellően megszervezve a Tisza-part karbantartása és hasznosítása sem.

- A sport-, a kongresszusi, a vadász- és a horgászturizmusban rejlő potenciál hasznosítása csak részleges. Az idegenforgalom valamennyi módozatát fokozni kell.
- A falusi turizmusnak az önkormányzat területén nincs hagyománya, holott a szomszédos országok tapasztalata éppen azt mutatja, hogy az efféle szolgáltatások iránti igény ugrásszerűen növekszik.

III. MAGYARKANIZSA KÖZSÉG TÉRSÉGI ELHELYEZKEDÉSE

A térségi együttműködésnek és a térségfejlesztésnek az Európai Unió kiemelt jelentőséget tulajdonít. Noha önkormányzatunk e folyamatba való bekapcsolódása kedvező irányt vett, a kívánt szintet még nem értük el. A magyarkanizsai önkormányzat földrajzi fekvés szempontjából központi helyet foglal el a Duna–Körös–Maros–Tisza régióban, és éppen félúton fekszik Belgrád és Budapest között.

Az észak-bánáti körzeten, a DKMT eurórégió belüli partnerség kialakítása, a határokon átnyúló együttműködés, a Homokháti Kistérséggel való együttműködés lehetőséget kínál EU-támogatások megszerzésére a határtérségek nemzeti fölötti INTERREG együttműködési programja keretében.

Kétezer-ötben létrejött az önkormányzat három települését (Tóthfalu, Oromhegyes, Adorján) egybefogó Ket-Adryan mikrorégió, amelynek célja, hogy közös gazdasági, társadalmi és művelődési fejlesztési stratégiát dolgozzon ki e falvak részére.

IV. A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALATOK FEJLESZTÉSE

A kis- és középvállalatok számos tevékenységben vezető szerephez jutnak. Az összes bejegyzett vállalat között legtöbb a kereskedelmi tevékenységet folytató.

Az önkormányzatban nem állnak rendelkezésre megbízható adatok a vállalatok számáról; hozzávetőlegesen 500 körül mozoghat.

Folyamatosan növekszik a magántulajdonban levő bejegyzett vállalatok részesedése. Ennek kiemelt a fontossága, mivel a kis- és közepes vállalatok összehasonlíthatatlanul hatékonyabbak a többinél.

- A magántulajdon további fejlesztéséhez kedvező környezetet, munkaerő- és tőkepiacot kell teremteni, a vállalkozókat pedig képzésben részesíteni.
A kis- és közepes vállalatok üzletvitelét sajátos problémák nehezítik, mind induláskor, mind pedig a növekedés és a fejlődés fázisában.
- A kis- és közepes vállalatok támogatásához nincs meg a megfelelő intézményi infrastruktúra, annyit azonban megállapíthatunk, hogy a Községfejlesztési Információs Központ létrehozása jelentős lépés volt az e téren szükséges pozitív változások irányában.
- A bejegyzett és működő kisipari vállalkozások száma az önkormányzat területén 352, és csökkenő tendenciát mutat, egyrészt a gazdasági társasági formára való átjegyeztetések miatt, másrészt a kedvezőtlen gazdasági körülmények következtében. A vállalkozók számára hiányzik a megfelelő jövőkép is. Kisipari vállalkozásban 1079-en állnak alkalmazásban, ami az összes foglalkoztatottnak 18%-a. A vállalkozóknak 33%-a nő.
Iskolai végzettség szerint a vállalkozók összetétele a következő:

– egyetemi végzettségű	8%
– főiskolai végzettségű	1%
– középiskolai végzettségű	4%
– szakképzett munkás	77%
– alacsony végzettségű	10%.

Általános a megállapítás, hogy a mostani gazdasági körülmények között a vállalkozók előtt nem áll jövőkép.

A kis- és közepes vállalatok és vállalkozások fejlesztését akadályozza, hogy a finanszírozásuknak nagyon korlátozottak a lehetőségei. A kereskedelmi bankok hitelkamatai nagyon magasak, a hitelföltételek megszorítóak.

A Magyarokanizsai Községi Gazdaságfejlesztési Alap létrehozásával a helyi önkormányzat kiegészítő hitelforrást teremtett a kis- és közepes vállalatok számára, elsősorban új munkahelyek nyitására.

V. MAGÁNOSÍTÁS

A magánosítás fő célja a vállalatirányítás előmozdítása, ami majd a hatékonyságuk, jövedelmezőségük és nyereségességük fokozását fogja eredményezni.

Általánosságban véve az eddigi magánosítási folyamatok nem alakították ki a kívánt magánszektor, de önkormányzatunk területén jó példa is akad a rendszerváltási folyamatra.

A magánosítási eljárás eddig 21 vállalatra terjedt ki. Legtöbbjük aukciós módszerrel kelt el (12).

Előttünk áll még a mezőgazdasági birtokok, a földműves-szövetkezetek, a közvállalatok és a fürdőkomplexum magánosítása.

VI. KÖZMŰVEK

6.1. Közlekedés

- A magyarokanizsai önkormányzat területét behálózzák az utak: közöttük egyaránt megtalálhatók a nemzetközi, a főutak, a regionális és a helyi jellegűek, valamint a kategorizálatlanok, teljes hosszuk – a települési utcákat is beleértve – 278 km.

Önkormányzatunk fejlődése szempontjából a legnagyobb jelentőséggel fog bírni:

- a nemzetközi úthálózathoz tartozó E–75-ös,
- az önkormányzatunkat Magyarországgal összekötő M–29-es főút,
- az M–24-es, amelynek átépítése és egy szakaszának megépítése összeköttetést teremt a X. európai közlekedési folyosóval.

A helyi úthálózat állapota és úttestszélessége nem kielégítő, sürgős átépítésekre, valamint Orom és Kispiacon összekötésére van szükség.

Magyarokanizsán autóbusz-pályaudvar építésére nem áll rendelkezésre rendezett terület. A meglévő autóbusz-megállóhelyek többsége kiépítetlen.

- A vasúti közlekedés jellemzői: a technológiailag elavult felszerelés, a lassúság, az alacsony szolgáltatási színvonal és a túrhetőség határát súroló biztonság.
- A folyami határátkelő csak személyforgalmat tud fogadni, de már évek óta nem működik. A határátkelő hasznosítható lehetne az idegenforgalom keretében, egyelőre a hajózóútnak is csupán a gazdasági kiaknázása érvényesül (uszálykikötő, ömlesztettáru-lerakó).

6.2. Energia

- A villamosenergia-ellátó rendszer kiépítettsége és állapota megfelelő színvonalú, és az előttünk álló 5-10 éves időszakra eleget tud tenni az energiafogyasztás évenkénti 5%-os növekedésének.
- A gázellátás kielégítő színvonalú. Horgoson és Kispiacon jó minőségű behozatali gázt használnak, Magyarokanizsán a behozatali és a helyi forrásgáz keverékét, a többi településen pedig csak forrásgázt, ami a silányabb minőség és az ehhez képest magas ár miatt elégedetlenséget kelt a lakosságban.
- A lakosság és az ipar vízellátása az egész önkormányzat területén teljes körűen meg van oldva. Valamennyi településnek önálló a vízellátása, saját vízkivételi hellyel rendelkezik, V. Zimonjić kivételével, amely a magyarokanizsai vízvezeték-hálózatra csatlakozik. Folyamatosan történik az elöregedett vezeték átépítése.
- Szennyvízelvezetés és szennyvíztisztítás Magyarokanizsán és Horgoson folyik, a többi településen nincs kiépített rendszer.

6.3. Távközlés

- A telefoncsatlakozások száma Magyarokanizsán kisebb a vajdasági átlagnál. A távközlési

rendszer fejlesztésének föltétele az adatátviteli út bővítése, azaz az optikai átviteli kábel építésének folytatása, valamint digitális telefonközpontok fölszerelése az önkormányzat valamennyi településén.

6.4. Környezetvédelem

Az önkormányzatban a környezet állapotáról nem állnak rendelkezésre megbízható mutatók, nem folyt elemzés, sem pedig jelentősebb beruházás a szennyezés megakadályozására. Csupán a folyó vízminőségének vizsgálatára folynak rendszeres mérések.

A leggyakoribb szennyeződéstípusok: zaj, gőz, füst, por, mikrorészecskék, stb. A kőolajkitermelés furatmosadékot hagy hátra, amelynek elhelyezésére nem sikerült megfelelő módot találni. A háztartási szemét elhelyezésére valamennyi településen létrejöttek illegális lerakóhelyek. A mezőgazdaságban ellenőrizetlenül alkalmazzák a növényvédő és rovarirtó szereket, ami káros következményekkel jár a lakosság általános egészségi állapotára.

A környezetszennyezésnek még egy nagy forrása a közlekedés és a rossz minőségű üzemanyag.

A szilárd hulladék lerakására a törvényi előírásoknak meg nem felelő lerakóhelyek szolgálnak. Szervezett a szemétkihordás Magyarokán, Horgoson és Adorjánon. Külön probléma az olyan veszélyes hulladék kezelése, mint a fáradt motorolaj, a szerves emulzió és a víz keveréke és az egészségügyi hulladék.

Rehabilitálni kell a Kis-Tisza holtágat és Adorjánig a kubikgödröket, a tiszai vízgyűjtő terület hullámtéri övezeteit, valamint az agyag kibányászása után visszamaradt bányagödröket. A szélvédősávok létesítése hozzásegíthet bennünket, hogy a települések közelében kedvezőbb mikroklíma alakuljon ki. El kell készíteni a védett és ritka növények kataszterét is.

A zöldterületek rendezése az idegenforgalom fejlesztésére nézve kiemelt jelentőségű. Nagy gondot jelent a lakosság környezeti tudatának alacsony szintje és az ezt ellensúlyozni képes programok hiánya. Az önkormányzat elkötelezett az irányban, hogy alkalmazásba vegye a fenntartható fejlődés és az integrált környezetvédelem koncepcióját.

VII. Oktatás

Az oktatásnak az ifjú nemzedékeket és a teljes lakosságot fel kell készítenie az állandó fejlődés biztosítására. Jellemző és riasztó jelenség, hogy évről évre csökken a gyermekek száma, ami egyre kedvezőtlenebbül fog kihatni az itt élő közösség fejlődésére.

Az oktatásban dolgozók létszáma 345.

A tantervek nagy hibája, hogy központilag hozzák meg őket, nem rugalmasak, és nem felelnek meg a munkára való fölkészítés korszerű igényeinek.

- Az oktatási intézmények területi elhelyezkedése teljes mértékben kielégíti a lakosság igényeit.
Az oktatási intézmények hálózatába tartozik:
 - a Proletarac Iskoláskor Előtti Intézmény
 - a magyarokánisai Jovan Jovanović Zmaj, a horgosi Október 10., az oromhegyesi Kis Ferenc általános iskola és a magyarokánisai Alapfokú Zeneiskola, valamint
 - a magyarokánisai Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Középiskolai Központ.
- Az iskoláskor előtti oktatás a fölszereltség hiányosságával kapcsolatos gondokkal kénytelen szembesülni. Az alapfokú oktatásban ugyanez a nehézség merül föl, de igencsak kedvezőtlen tényező még a szakemberhiány is.
- A középiskola négyéves program keretében mezőgazdasági technikusokat, gépész- és állategészségügyi technikusokat, kertésztechnikusokat képez, hároméves képzés keretében pedig géplakatos, fémesztergályos, autószerelő, gáz- és vízvezetékszerelő, kertész, különféle élelmiszeripari képesítésű szakmunkásokat stb. Egyre szembetűnőbb az oktatási rendszernek az új piaci és gazdasági igényekkel való összehangolatlansága.

VIII. Művelődés

- A művelődés terén az utóbbi években jelentős beruházások történtek. Magyarkanizsán a színház és az újonnan épült könyvtáráépület minden műszaki igénynek eleget tesz. A települések művelődési házait föl kell újítani. Az idén megtörtént az oromhegyesi művelődési ház és a Nagy József Regionális Koreográfiai Műhely alapkövének elhelyezése.
- Az önkormányzat művelődési élete hosszú hagyományra tekint vissza, rendkívül dinamikus és sokoldalú. A művelődési élet szervezésében legnagyobb szerep a Cnesa OMI-nak, valamint az egész önkormányzat területén működő 20 civil szervezetnek jut. Évenként kerülnek megrendezésre az olyan hagyományos önkormányzati szintű rendezvények, mint a nemzetközi dzsesszfesztivál, a nemzetközi Tisza-virág fesztivál, a nemzetközi Horgászfesztivál, az író tábor, a Nemzetközi Gyermekek-, Modern- és Néptáncfesztivál, Oromhegyesen a Gazdag Ág, Horgoson a Szüreti Napok, valamint a művelődési egyesületek önkormányzati és nemzetközi versenyei stb.
- A helyi médiumok képviselői az önkormányzatban: az Új Kanizsai Újság, a Panda Rádió, a PM Rádió, az Info tv.

IX. Magyarkanizsai községi közigazgatás

A Községi Közigazgatási Hivatalban – a települési helyi hivatalok alkalmazottait is beleértve – 64-en dolgoznak.

Az állami szervek átszervezése és reformja keretében javítani kell az önkormányzati szervek által nyújtott szolgáltatások hatékonyságán. A műszaki felszereltség javításával, a felszerelés ésszerű kihasználásával, megfelelő szervezési intézkedésekkel lehetővé kell tenni a lakosság számára, hogy egy helyen jussanak hozzá a gyors és színvonalas szolgáltatáshoz.

X. Egészségügyi szolgáltató intézmények

A lakosság egészségvédelmét a magyarkanizsai Egészségház látja el, amely az önkormányzat teljes területén kívül felöleli a horgosi határátkelőt is.

Az Egészségház keretében működnek a gyógyszertárak és gyógyszertári állomások is, ugyanakkor az önkormányzat területén 3 magángyógyszertár is létezik. A magánrendelők száma 10, ebből 5 fogorvosi rendelő, 4 orvosi, 1 pedig poliklinika. A Banja Kanjiža Szakosított Rehabilitációs Gyógyintézet a korszerű egészségügyi előírások alkalmazásával orvosi utókezelést folytat.

Az egészségügyre jellemző, hogy pénzhiány miatt jelentősen csökkent a páciensek körében folytatott megelőző tevékenység. A munkanélküliség és a rossz szociális viszonyok az önkormányzat területén az általános egészségügyi állapot rosszabbodását idézték elő.

XI. Szociális védelem

A szociális védelemnek hosszú évekre visszanyúló hagyománya van az önkormányzatban. Ez egyaránt érvényes azok szociális ellátására, akik gazdasági okokból nem képesek gondoskodni magukról, valamint a fogyatékosokra, akik betegség miatt vagy egyéb okokból képtelenek ellátni magukat. A 2004-ben szociális védelemben részesülők száma 2383 volt, ebből 859 gyermek, 936 felnőtt és 594 időskorú.

Az önkormányzat szociális programja megkülönböztetett figyelmet szentel a gyermekek és a fiatalok támogatásának. Ez a középiskolások útiköltség-térítésében, ingyen tizórai biztosításában, a roma gyermekek beiskolázásában stb., valamint az időskorúak életfeltételeinek javításában jut kifejezésre.

A növekedőben levő igényekre való tekintettel (amit a rendszerváltási folyamat és az egyes lakossági kategóriák elszegényedése idézett elő) számottevő gátlótényező az, hogy nincs elegendő pénzeszköz az érintett népet szélesebb körben felölelő programok kidolgozására és teljesítésére.

XII. Sport

A magyarokanizsai Testnevelési Szervezetek Községi Szövetsége az önkormányzat területén 30 bejegyzett egyesületet fog össze, ebből: 1 sakk-, 1 birkózó-, 1 kajak-, 1 kézilabda-, 1 atlétikai, 1 lovas-, 1 kyokushin-, 1 aikido-, 1 tenisz-, 1 sporttánc-, 1 teke-, 1 paralimpiai, 2 asztalitenisz-, 6 labdarúgó-, 2 céllövő-, 2 cselgáncs-, 2 sporthorgász-klub, valamint szabadidősport-egyesületek, amelyeknek 2500 aktív sportolójuk van, 26 ligaversenyben, 15 tornaversenyben és számos nemzetközi találkozón vesznek részt. A sporttalálkozókat több évtizede több száz résztvevővel rendezik meg.

A legnagyobb sportmegmozdulások: a Nemzetközi Futó- és Úszómaraton, a horgászfesztivál, a kajakmaraton, a táncfesztivál és a Branko M. Dragić Cselgáncs-émléktorna.

XIII. Civil szervezetek

A bejegyzett civil szervezetek száma az önkormányzatban – a sportegyesületek nélkül – 50 körül mozog, ebből 33-nak Magyarokanizsán van a székhelye, 7-nek Horgoson, 3-nak Tóthfaluban, 2-nek Kispiacon, 1-1-nek pedig Oromon, Oromhegyesen, Velebiten, Völgyesen és Martonoson.

B. Mik az esélyeink?

Döntő tényezők, akadályok

B.) SWOT-ELEMZÉS

Tényezők	Erősségek	Gyöngeségek
Természeti erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> – Az önkormányzat kedvező geostratégiai fekvése (közúti és folyami határátkelőhely) – Különleges természeti erőforrások: Tisza, tavak, csatornák, erdők, Szelevényi-pusztá, Járás – Egyedülálló természeti jelenségek (tiszavirág, védett madarak, állatok, növények) – Termékeny talaj – Többféle haszonnövény termesztésére alkalmas éghajlat – Ásványi nyersanyagok: földgáz, agyag, víz, kőolaj 	<ul style="list-style-type: none"> – Adott helyeken időnként jelentkező környezetszennyezés – A csapadékok egyenetlen eloszlása – Erdősávok hiánya
Népesség	<ul style="list-style-type: none"> – Az itt élő lakosság kötődése és ragaszkodása szülőföldjéhez – Értékes, szakképzett és szorgalmas munkaerő – Többkultúrájúság 	<ul style="list-style-type: none"> – Elnéptelenedési folyamat – A lakosság további előregedése – A munkavállalók nem megfelelő képzettségi szerkezete – A fiatal, képzett szakemberek elvándorlása – Idegen nyelvek ismeretének hiánya – A munkanélküliség növekedése
Gazdaság	<ul style="list-style-type: none"> – Az építőanyag-gyártás, az építőipar, a fémárugyártás, a kisipar és az idegenforgalom hagyománya – Az élelmiszer-ipari termelés fejlettsége – Olcsó szolgáltatások – Alacsony közműrákötési díjak (villany, gáz stb.) – Szellemi tőke – Az Európai Unió közelsége – Multinacionális társaságok itt egyelőre nincsenek versenyben – Nagy számú pénzintézet jelenléte – Gazdag tartalmú rendezvényturizmus 	<ul style="list-style-type: none"> – Néhány vállalat sikertelen magánosítása – A mezőgazdasági termelés külterjessé válása – Elaprózott birtokszerkezet – Kedvezőtlen fajtaösszetétel az állattenyésztésben – Körvonalazatlanok a márkatermékek – A telepített kapacitások kihasználatlansága – A Tisza–Palics csatorna kihasználatlansága – A felszerelés elavultsága – Kis- és középvállalati fejlesztést segítő központ hiánya – A kamarai rendszer nem megfelelő működése – Alacsony életszínvonal – Saját fejlesztési eszközök hiánya – A szürkegazdaság jelenléte

		<ul style="list-style-type: none"> - Az üzleti együttműködés hiánya - Nem kielégítő üzleti hatékonyság - A termékek nem kellő versenyképessége
Közművek	<ul style="list-style-type: none"> - A X., X/A és EGB4 európai folyosó közelsége - Autópálya, gyorsforgalmi és fő közlekedési útvonalak révén való összeköttetés - Vasúti összeköttetés - Az egyes települések aszfaltúttal való összeköttetése - Megfelelő színvonalú vízellátás - Öntözőrendszerek 	<ul style="list-style-type: none"> - Jól felszerelt folyami kikötő hiánya - Az útburkolatok állapota - Az ipari övezet (FIM) vasútjának elhanyagoltsága - A teherforgalom áthalad a városközponton - Megoldatlan a teherparkoló - Az ipari övezetekhez nem vezet kiépített kerékpárút - Nem épült autóbusz-pályaudvar - Nincs helyi autóbusz-közlekedés - A telefonhálózat digitalizáltsága alacsony színvonalú, nincsenek digitális központok, alacsony színvonalú a mobilhálózat és a települések lefedettsége - Nem kielégítőek az idegenforgalmi jelölések
Társadalmi tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> - Fejlett egészségügyi hálózat - Intézmények állnak fenn a meglévő és a jövőbeli munkaerő képzésére - az intézményhálózat igazodik a lakossági igényekhez (iskoláskor előtti, alapfokú, középfokú oktatás, közszolgáltatások) 	<ul style="list-style-type: none"> - Az intézmények felszereltségének hiányossága - Az oktatási rendszer és a gazdaság támasztotta újabb igények összehangolatlansága - A munkaerő-piaci intézet működése nem kellően hatékony - A közigazgatási szervezet nem kellően hatékony - Az önkormányzati marketing és népszerűsítés hiánya - Kiállítóterem-hiánya

Tényezők	Lehetőségek	Veszélyek
Természeti erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> - Új energetikai potenciálok igénybevételének lehetősége - A Tisza nemzetközi hajózási nyilváníttatása - A termálvíz, a kőolaj és a földgáz jobb hasznosítása 	<ul style="list-style-type: none"> - A környezettudatos megközelítés hiánya - Jégverés és aszály - Kedvezőtlen széljárás - Árhullám
Népesség	<ul style="list-style-type: none"> - Olesó munkaerő - Női munkaerő foglalkoztatása (táv munkában) 	<ul style="list-style-type: none"> - A munkavállalók kedvezőtlen korszerkezete - A fiatalok elköltözése, a szakemberek elvándorlása az önkormányzatból
Gazdaság	<ul style="list-style-type: none"> - A fenntartható fejlődés biztosítása - A termékek iránti kereslet megnövekedése a világban - Kereskedelmi központ létesítése - Logisztikai központok létesítése - Vállalkozói inkubátor létesítése - Az export növelése - A kis- és közepes vállalatok és vállalkozások fejlesztése - A partnerség erősítése - Az idegenforgalom fejlesztése - A falusi turizmusban rejlő potenciál - Klaszterek kialakítása - A szolgáltató tevékenységek fejlesztése - Az intellektuális szolgáltatások fejlesztése - EU-alapok 	<ul style="list-style-type: none"> - A vállalkozói szellem fejletlensége - A bankok kedvezőtlen hitelpolitikája - A nem súlyozott és nem ösztönző gazdaságpolitika - A decentralizálás folyamatának elhúzódása - A fürdőközpontok esetleg sikertelen magánosítása
	<ul style="list-style-type: none"> - A X. európai folyosóval külön fölvezető út révén való összekapcsolódás - A határátkelők jobb és sokoldalúbb hasznosítása 	<ul style="list-style-type: none"> - A csatornahálózat karbantartásának elhanyagolása - A politikai helyzet befolyása

Közművek	<ul style="list-style-type: none"> – Utak átépítése – A hidat a FIM-mel összekötő kerülőút megépítése – Ipari park létesítése – Vámshabad övezet létesítése – A Tisza–Palics csatorna fokozottabb hasznosítása az öntözésben – A kikötő átépítése 	
Társadalmi tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> – Az egészségügyi megelőzés fejlesztése – A gazdasági és gazdaságon kívüli szervezetek nagyobb fokú együttműködése az oktatási intézményekkel a szükséges profilú szakemberek képzése érdekében – A munkavállalók képzése – Az ifjúság képzése – A lakosság környezettudatosá nevelése – Az önkormányzati vagyoni visszaszármaztatása – A helyi önkormányzat nyitottsága az új kihívások iránt 	<ul style="list-style-type: none"> – A magasan képzett szakemberek elvándorlása – A szegénység fokozódása – Informatikai szakemberek hiánya – A reformok megtorpanása – Az idegennyelvek hiánya

C. Mit várunk a jövőtől?

Vízió

A magyarországi önkormányzatnak a következő öt évben olyan emberléptékű várossá kell válnia, amely infrastrukturálisan és közgazdaságilag rendezett közeg lesz, és beilleszkedik a mai kor gazdasági, technológiai, kommunikációs és jogi folyamataiba.

A magyarországi önkormányzat 2010-ben: egészséges, biztonságos és fenntartható közösség és kellemes hely lesz minden generáció itteni életéhez. Vízióink szerint ezt a közösséget szakavatott helyi irányítás fogja vezetni, a terület gazdaságilag fejlett lesz, az új beruházások számára vonzó célpontnak fogják tekinteni, ahol a rendelkezésre álló erőforrásokkal ésszerűen gazdálkodnak. A kommunális, a városi és különösen a közlekedési infrastruktúra könnyebben hozzáférhetővé teszi ezt a térséget.

Az építőanyag-gyártás és az élelmiszeripar továbbra is fejlett gazdasági ágazat lesz, amelyekhez az önkormányzat gazdaságában egyenrangúan csatlakozik a mezőgazdaság, az idegenforgalom és a többi szolgáltató tevékenység.

Küldetés

A magyarországi önkormányzat helyi irányítását küldetésében a fenntartható fejlődés elvei és a jó gazda gondossága fogja vezérelni, mindent meg fognak tenni azért, hogy a gyermekeink gyermekei is jól éljenek szülővárosukban.

Erények

A magyarországi önkormányzat küldetése az alábbi erényekre támaszkodik:

- Felelősség a rendelkezésre álló természeti és emberi erőforrások iránt;
- Valamennyi állampolgár igényeinek méltányolása;
- Hatékonyság a fennálló nehézségek megoldásában;
- Nyilvánosság és megbecsülés a helyi hatalom gyakorlásában;
- Csapatmunka és fölvilágosultság a küldetés teljesítésében;
- Kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági fejlődést lehetővé tevő fenntarthatóság.

Stratégiai célok

A helyi gazdasági fejlődés és foglalkoztatás terén a küldetésnek az alábbi stratégiai célok teljesítését kell eredményeznie:

- Fejlett kis- és középvállalati és önálló vállalkozói szektor
- Korszerű és hatékony termelésen nyugvó fejlett mezőgazdaság
- A külföldi és hazai vendégeket itt marasztaló tájjellegű környezet és tartalmak kialakításán nyugvó fejlett idegenforgalom
- Fejlett szolgáltató tevékenységek
- Kanizsa: fürdőváros, ökológiai oázis és természeti park.

A helyi gazdasági fejlődés stratégiai céljainak elérése érdekében javítani kell az önkormányzat területén a kommunális és a közlekedési infrastruktúra állapotán. E téren a stratégiai kérdések mindenekelőtt a következők:

- A közlekedési infrastruktúra átépítése és fölüújítása, csatlakozás a X. és X./A európai folyosóra
- Az ökológiai környezet megőrzéséhez szükséges infrastrukturális feltételek megteremtése.

MagyarKanizsa fejlesztési víziójának megvalósításához olyan üzleti környezet megteremtésére van szükség, amely segíteni és serkenteni fogja a meglévő vállalatokat fejlődésükben, bátorítani fogja új vállalatok létrehozását, és új beruházókat vonz önkormányzatunkba. Jogszabályi változtatásokra van szükség, hogy enyhüljenek az üzleti szabályozás és bejegyeztetés terhei. A rendszer megváltoztatásának lehetősége a köztársasági hatalom kezében van. A helyi önkormányzatnak azonban kezdeményeznie kell ezeket a változásokat, hogy megteremtse a változásokhoz szükséges környezetet, és tevékeny szerepet vállaljon az önkormányzat gazdasági és társadalmi fejlődéséhez szükséges háttér megteremtésében.

Ehhez szükséges:

- teljesíteni az önkormányzat stratégiai tervének célkitűzéseit
- szakemberekkel, műszakilag és szervezetileg megerősíteni a helyi irányítás szerveit, hogy képes legyen tervezni és végrehajtani az akció- és operatív programokat
- serkenteni a kis- és középvállalati és vállalkozói szektor fejlődését a termékek és szolgáltatások versenyképességének fokozása és a foglalkoztatottság növelése érdekében,
- a helyszínek kommunális ellátásával ösztönözni a zöldmezős beruházásokat, illetve az elhagyott kapacitásokba való befektetéseket
- megteremteni az intézményi fejlődés feltételeit
- ösztönözni a gazdasági infrastruktúra fejlesztését
- kibontakoztatni a stratégiával összhangban álló projektumok és üzleti kezdeményezések ösztönzési mechanizmusait
- a döntéshozatali folyamatba bekapcsolni a lakosságot, egyesületeiket és önkormányzati szervezeteiket
- A lakossági igények kielégítésére önkormányzati szolgáltató központot létesíteni, hogy a helyi közigazgatás a lakosságot kiszolgáló intézményé váljon
- ösztönözni a regionális együttműködést
- az egészséget a legszélesebb értelemben a társadalmi fejlődés valamennyi szeletében és valamennyi lakossági kategóriában kiemelten kezelni
- a gazdasági tevékenységek során méltányolni a hagyományos értékeket
- helyi stratégiát kidolgozni a szegénység csökkentésére.

D. Miként megyünk elébe a vízióknak?

Az önkormányzati stratégia körvonalazása

1. A helyi gazdasági fejlődés stratégiai kérdései mindenekelőtt az építőanyag-gyártás fejlődéséhez kötődnek, amely a cserép és egyéb agyagtermékek, kerámialapok, víz-, hő- és egyéb szigetelőanyagok gyártásához rendelkezésre álló természeti erőforrásokra és kapacitásokra épül. A

Tondach-csoportba tartozó Potisje-Kanjiža, a Keramika és a FIM Szigetelőanyag-gyár és ezek alkalmazottai is ennek az ágazatnak az erősségét képviselik. Az iparág egyes képviselőinél előforduló gyöngeségek: az elavult felszerelés és technológia, a kapacitások alacsony kihasználtsága, a pénzeszközök hiánya, a lezártlan magánosítási folyamat. Hogy az ágazat további fejlődéséhez szükséges erőket hasznosítani, a gyöngeségeket leküzdeni lehessen, a rendszer- és szerkezetváltási folyamatot gyorsan és eredményesen le kell zárni.

A fennálló élelmiszer-ipari kapacitások úgyszintén fontos erőssége képviselnek az önkormányzatban az adott iparág további fejlődéséhez. Ezenkívül itt van a jelentős és jó minőségű nyersanyagbázis, a rendelkezésre álló szakemberek, valamint a lezárt magánosítási folyamat. Nyilvánvaló gyöngeség a kapacitások nem kielégítő kihasználtsága, a felszerelés elavultsága és a kedvező hitelek hiánya. A bankok üzletpolitikájának megváltoztatása szükséges.

A fémfeldolgozó ipar, a könnyűipar, a fagöngyöleg- és ciroksöprűgyártás erőssége a termelési hagyományban, a község területén rendelkezésre álló szakképzett munkaerőben és a lezárt magánosítási folyamatban rejlik. Ezeknek az ágazatoknak a problémái a piaci konjunktúrához, az elavult felszereléshez, a működő tőke hiányához, a piacvesztéshez, a nem hatékony magánosításhoz és a szakemberhiányhoz kötődnek. Makrogazdasági szintről kedvező változások várhatók a szóban forgó ágazatok előmozdításához szükséges stabil és kedvező légkör megteremtése irányában. Be kell vezetni – ahol az lehetséges – a távmunka gyakorlatát.

Az önkormányzatban fejlettnak mondható a kis- és középvállalati szektor, jóllehet a gazdaságpolitikai intézkedések nem kellőképpen ösztönzőek, nincsenek kedvező hitelfeltételek, virágzik a szürkegazdaság és a tisztességtelen verseny, fiatal és képzett szakemberekből hiány mutatkozik. A fejlődés lehetőségei abban keresendők, hogy a helyi önkormányzat serkenteni fogja a gazdasági infrastruktúra fejlődését, a vállalkozók pedig képzésben részesülnek, hogy alkalmassá válhassanak a bel- és külföldi pályázatokon való részvételre.

A termékeny talaj, a jó éghajlati körülmények, a termelők több évszázados tapasztalata és a fennálló képzési kapacitás – önkormányzatunkban ezek a mezőgazdaság fejlesztésének gazdag erőforrásai, azon belül is a szántóföldi növénytermesztés, az állattenyésztés, a zöldségtermesztés, a gyümölcsészet és a szőlészet érdemel figyelmet. A termelők alacsony fokú szervezettsége, az elaprózott birtokszerkezet, a gyöngye műszaki felszereltség: a fejlődésnek ezek a gátló tényezői. Az ágazat fejlődési lehetőségei az új agrárpolitikai intézkedésekben, a termelők függőleges szerveződésében, a termelés és a földolgozás belterjesítésében és az állami birtokok magánosításában keresendők.

Az idegenforgalmi kapacitások ugyancsak erősséget jelentenek az önkormányzat fejlődése számára. A fürdőturizmus hagyománya, a gyógyhatású termálvíz és iszap, a magasan képzett szakemberek, az EU-szabványoknak megfelelő szolgáltatások a fő tényezői a fejlesztési irányelveknek. A gyöngeségek a gyógyászati felszerelések elavultságában és a kellő számú idegenforgalmi jelölés hiányában jutnak kifejezésre. A fejlődés lehetőségei a természetjáró turizmus kínálatának és tartalmainak javításához, művelődés-, a sport-, a kongresszusi, a vadász-, a horgász- és a falusi turizmus potenciáljának jobb hasznosításához, a Tisza-part , a városközpont és a Népkert rendezéséhez kötődnek.

2. Az önkormányzati infrastruktúra fejlesztési irányai a lakossági életfeltételek javítását, a gazdasági és társadalmi tevékenységek erősítését tűzik ki célul.

Az utak infrastruktúra-hálózata jó alapokra támaszkodik, a karbantartásra fordítható anyagi eszközök hosszú éveken át tartó hiánya miatt azonban jelenleg meglehetősen rossz állapotban található az utak valamennyi kategóriája. A mielőbbi útátépítésekkel, a törökkanizsai hidat a FIM-mel összekötő kerülőút megépítésével, a X. európai folyosóval való összeköttetést elősegítő M-24-es út át-, illetve megépítésével nagymértékben javulni fognak a lakosság életkörülményei és életminősége, fejlődhet a gazdaság, és biztonságosabbá válhat az itteni átmenőforgalom.

A vasúti közlekedésbe és a folyami határátkelőbe való beruházás ugyancsak kedvezően befolyásolná az idegenforgalom fejlődését.

A vízellátásban a vízvezetékek átépítését segítő további befektetésekre van szükség.

Ha azt kívánjuk, hogy a magyarkanizsai gazdaság a fenntartható fejlődés alapelveivel összhangban fejlődjön – ami annyit jelent, hogy egyensúly áll fenn az ember által folytatott tevékenység, a természeti környezet és a gazdasági fejlődésbe bevont természeti erőforrások között –,

akkor az önkormányzat területén meg kell oldani a kommunális természetű gondokat is, különösen a hulladék és a szemét kérdését.

3. A stratégiai akcióterv olyan átfogó dokumentum, amelynek végrehajtásába valamennyi gazdasági és társadalmi szereplőt be kell vonni. A helyi önkormányzat a fejlődés ösztönzése érdekében a gazdaságfejlesztés terén ügynökséget hoz létre a kis- és közepes vállalatok fejlesztésére, különálló központot a mezőgazdaság fejlesztésére, közvetlenül szerepet vállal egy üzleti inkubátorház kialakításában, ipari park, vámszabad övezet és logisztikai központ létesítésében, hogy így járuljon hozzá az önkormányzat föllendítéséhez, új munkahelyek nyitásához, a lakossági életszínvonal emeléséhez, vállalkozóbarát környezet megteremtéséhez, az idegenforgalmi gazdasági ágazat fejlesztéséhez, stb.

A helyi önkormányzatnak a lakossági igények kiszolgálójává kell válnia. Ennek eléréséhez javítani kell a belső szervezettségen, fokozni a hatékonyságot, valamennyi hivatalnok szakavatottságát, munkakultúráját és udvariasságát. A nemkormányzati szervezetekkel, a médiumokkal, a lakossági szakmai és egyéb egyesületekkel való együttműködést minél magasabb szintre kell emelni.

A szomszédos önkormányzatokkal közösen – a lakosság teljesebb jogvédelme érdekében – be kell vezetni az ombudsman intézményét.

E. 2006–2010. ÉVI STRATÉGIAI AKCIÓTERV

Az alkalmazás rövid-és hosszú távú stratégiája és a kiemelt projektumok fejlesztése

A. Helyi gazdaságfejlesztési tervek és projektumok

A kis- és középvállalatok és vállalkozások fejlesztése

1. Kis- és közepes vállalatokat fejlesztő ügynökség létesítésének projektuma
2. Ipari park létesítésének projektuma
3. Üzleti inkubátorház létesítésének projektuma
4. Logisztikai központ létesítésének projektuma
5. Vámszabad övezet létesítésének projektuma
6. Vállalkozóképzési terv
7. Klaszterbe rendeződési projektum
8. Kooperatívák létesítésének projektuma
9. Munkanélküliség-csökkentési projektum

Mezőgazdaság-fejlesztés

1. Öntözőrendszer-fejlesztési projektum
2. Mezőgazdaság-fejlesztési központ létesítésének projektuma
3. Mezőgazdasági termelők képzésének projektuma
4. Zöldövezet-létesítési projektum
5. Márkatermék-kialakítási projektum
6. Biotermelés fejlesztési projektum
7. Mezőgazdasági másodlagos nyersanyagok feldolgozásának projektuma
8. Állattenyésztés-előmozdítási projektum
9. Halgazdálkodás-előmozdítási projektum
10. Alternatív energiaforrásul szolgáló mezőgazdasági termékek
11. A termálvíz zöldségtermesztési hasznosításának projektuma.

Idegenforgalom-fejlesztés

1. Célpontmenedzsment-létesítési projektum
2. Az idegenforgalom fejlesztésének objektív lehetőségei és fejlesztési perspektívái a magyarkanizsai önkormányzatban c. tanulmány elkészítésének projektuma
3. Ökoturizmus-fejlesztési és bungalóövezet-létesítési projektum – 150.000 EUR
4. A hajózási turizmus infrastruktúrájának kialakításával kapcsolatos projektum – 650.000 EUR

5. A magyarkanizsai gyógyfürdő projektumai – 11.000.000 EUR
6. A Kis-Tisza-ág és az Adorjánig húzódó kubikgödrök rehabilitálásának projektuma – 35.000 EUR
7. Nemzetközi fesztiválok projektuma – 35.000 EUR
8. A Vigadó átépítésének terve – 250.000 EUR
9. A horgosi Kárász-kastély és Kamarás átépítésének terve – 250.000 EUR
10. Az oromi szélmalom átépítésének terve – 100.000 EUR
11. Agrárturizmus-projektum
12. A horgosi információs pont projektuma – 100.000 EUR
13. Népkert-újjáélesztési projektum – 50.000 EUR
14. Aquapark-projektum – 6.000.000 EUR
15. A városi sétálóövezetek és kerékpárutak projektuma
16. A falusi turizmusban rejlő lehetőségeket elemző projektum
17. Az idegenforgalmi jelölések projektuma

b. A helyi önkormányzat projektumai

1. Szolgáltató központ létesítése
2. Engedélykibocsátó központ létesítése
3. Elektronikus közigazgatás kialakítása
4. A Községi Közigazgatási Hivatal épületének fölszerelésével kapcsolatos projektum

C. Helyi infrastruktúra-fejlesztési tervek és projektumok

1. Utak átépítésének tervei
2. A X. és X./A európai folyosóval való összeköttetés terve
3. Kerülőút-építési terv
4. Kerékpárút-építési terv
5. A vízvezeték-hálózat tervszerű átépítése az önkormányzat valamennyi településén
6. A föld alatti ivóvíz-erőforrások minőségének és a vízkivételi helyek központosításának elemzése c. tanulmány elkészítése
7. A föld alatti ivóvíztartalékok osztályozásáról és kategorizálásáról szóló tanulmány elkészítése
8. A nem megfelelő anyagból készült víz- és gázvezetékcsövek korszerű anyagokra cserélésének megkezdése
9. A nyersvíz minőségét javító berendezés építése
10. Új vízkivételi helyek létesítése, a kutak számának növelése
11. A magyarkanizsai ivóvíztartály építésének projektuma
12. A horgosi ivóvíztartály építésének projektuma
13. Veszteségészlelő rendszer bevezetése
14. A gyűjtőcsatornák építésének folytatása Horgoson és Magyarkanizsán, újak építésének megkezdése a kisebb településeken
15. A szomszédos önkormányzatok és Magyarkanizsa területéről érkező csapadék- és szennyvíz elterelésének megoldásával kapcsolatos terv
16. A magyarkanizsai szennyvíztisztítómű 15.000 egységnyi kapacitásra való utolsó ütemben történő bővítése
17. A horgosi szennyvíztisztítómű második ütemben történő bővítése
18. Az önkormányzat kisebb településein a szennyvíztisztítás megoldásának terve
19. Autóbusz-pályaudvar és autóbusz-megállóhelyek építésének terve
20. A városban valamennyi járműfajta számára parkolóhelyek megoldásának projektuma.
21. Az EGB-4 európai folyosóval való összeköttetés - folyami kikötő terve.

D. Környezetvédelmi tervek

1. Helyi környezetvédelmi alap létesítése
2. Az alternatív és megújuló energiaforrások hasznosításának projektuma
3. A környezeti körülmények átfogó megfigyelésének és a lakosság körében uralkodó egészségi állapot figyelemmel kísérésének projektuma

4. Szélvédősávok létesítésének projektuma

E. Társadalomfejlesztési tervek

1. Múzeum- és kiállítóterem-projektum
2. A Halász tér átépítésének és restaurálásának projektuma
3. A települési játszóterek átépítésének projektuma
4. „Megálljt parancsolni az erőszaknak” projektum
5. „Új családban élni” projektum
6. „A távlatos kommunikáció stílusa” projektum
7. „Szülői tanácsadó” projektum
8. A munkanélküliek újraintegrálásának projektuma
9. Népszaporulat-növelő projektum
10. A középiskolások és egyetemi hallgatók útiköltségének részbeni megtérítésével kapcsolatos projektum
11. A roma gyermekek óvodába indításának projektuma
12. Nyelvi fölzárkóztató pótoktatási projektum
13. Fogyatékosok életfeltételeit javító projektum

F. Szegénységnyhítési tervek

1. A szociálisan rászorulókat foglalkoztató kis- és közepes vállalatok fejlesztését szolgáló kedvezmények bevezetése
2. Idősek és nyugdíjasok életminőségének javításával kapcsolatos program
3. A fogyatékosok életfeltételeinek javítása
4. Az óvodai és általános iskolai ingyenes tízórai terve.